

Fővárosi Ítéltábla

6.Pf.20.827/2020/12.

A Fővárosi Ítéltábla a Sipos Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: név ügyvéd) által képviselt felperes1 (cím2) felperesnek a ügyvéd neve1 ügyvéd (cím3) által képviselt alperes1 (cím4) I. rendű és a Dr. Bányai Gábor Ügyvédi Iroda (cím5, ügyintéző: ügyvéd neve ügyvéd) által képviselt alperes2 (cím7) II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2020. október 19. napján meghozott 20.P.20.834/2017/59. számú ítélete ellen a felperes által 60. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

rész- és közbenső ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezései közül a felperes keresetét a II. rendű alperessel szemben elutasító, és a felperest a II. rendű alperes javára perköltség fizetésére kötelező rendelkezését helybenhagyja. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy az I. rendű alperes a 2011. március 28-án a helyiség, utca neve utca és utca neve2 utca kereszteződésében a felperesnek a II. rendű alperes biztosítottjával történt közlekedési balesetével összefüggésben a felperesnél keletkezett károkat teljes egészében köteles megtéríteni. A felperest az I. rendű alperes javára perköltség fizetésére kötelező, továbbá a feljegyzett illeték és szakértői költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 95.250 (kilencvenötezer-kétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

A felperes fellebbezési eljárásban felmerült költségét 95.250 (kilencvenötezer-kétszázötven) forintban, az I. rendű alperesét 75.000 (hetvenötezer) forintban állapítja meg.

A rész- és közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes 2011. március 28-án motorkerékpárjával mintegy 60-65 km/h sebességgel haladt helyiségon a utca neve utcában, amikor a II. rendű alperes biztosítottja

személygépkocsijával jobbról, a utca neve2 utcából elé kanyarodott. A baleset idején a utca neve2 utcában elsőbbségi viszonyokat szabályozó tábla, a utca neve utcában egyenrangú utak kereszteződésére figyelmeztető jelzőtábla nem volt kihelyezve. A utca neve2 utca járdán keresztül egy kettős buszmegállóban csatlakozott a utca neve utcába. A baleset következtében a felperes az alsó végtagjainak, valamint orrának törését szenvedte el.

[2] A felperes által benyújtott pótmagánvád alapján hozott jogerős ítéletével a bíróság a II. rendű alperes biztosítottját az ellene közúti baleset vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

[3] A felperes 185.870 forint dologi kára, 592.313 forint költsége, 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, valamint 2017. február 1. napjától havi 29.000 forint költségpótló járadék és lejárt járadékok vagylagos megfizetése iránt indított pert az alperesekkel szemben. Keresetét az eljárás folyamán kiegészítette annak megállapítása iránti kérelemmel, hogy az I. rendű alperes azon magatartásával, hogy a baleseti helyszínt a KRESZ egyértelműség elvének megsértésével alakította ki, a testi épséghez és egészséghez való, személyhez fűződő jogát megsértette.

[4] A felperes álláspontja szerint az I. rendű alperes a forgalmi rend megtévesztő kialakításával az 1988. évi I. törvény [továbbiakban: Kktv.] 12. § (2) bekezdése, 34. § (1) bekezdése és a 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet [továbbiakban: KM rendelet] 7. §-a alapján fennálló kötelezettségét megszegte. A II. rendű alperes felelősségbiztosítónak pedig a 2009. évi LXII. törvényben foglaltak, illetve a Ptk. 346. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján köteles helytállni az abból eredő károkért, hogy biztosítottja a KRESZ 28. § (1) bekezdés a) pontját megszegte.

[5] Az alperesek a jogalapot, összecszerűséget egyaránt vitatva a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes vitatta magatartása jogellenességét, illetve az okozati összefüggés fennállását. Állította, hogy a baleseti helyszín nem minősült útkereszteződésnek és kialakítása nem is volt megtévesztő. A felperes a megengedett sebességnél gyorsabban haladt, ezzel a baleset bekövetkezésében közrehatott. A II. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a felperes kereseti kérelmei meg nem engedett látszólagos keresethalmazatot alkotnak. Biztosítottjával szemben hozott felmentő ítélet a kártérítési perben eljáró bíróságot köti, sem a büntető ítélettől eltérő tény megállapítása, sem eltérő jogi következtetés levonása nem lehetséges, és biztosítottjának magatartása felróható sem volt. A baleset a felperes közlekedési szabályszegése miatt következett be.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, a felperest az I-II. rendű alperesek javára személyenként 254.000 forint perköltség, az államnak külön felhívásra pedig 279.462 forint illeték megfizetésére kötelezte, megállapította továbbá, hogy a felmerült szakértői költséget az állam viseli.

[7] Ítéletének indokolásában kifejtette: szakértől közlekedési-műszaki szakértő kiegészített véleménye aggálytalan volt, a per adataival összhangban állt és a jogszabályoknak is megfelelt. A bíróság megállapította, hogy a utca neve² utca útteste szintben csatlakozik a utca neve utca úttestéhez, az érintett utak egymásba torkollnak, ezért az a KRESZ 1. számú függelékében definiált útkereszteződésnek minősült. A megemelt járdaátvezetésből az átlagember számára egyértelműen következett, hogy a két út között az átjárás biztosított és megengedett volt. A bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy a helyiségi Rendőrkapitányság Közlekedési Osztálya a 2011. március 28-i forgalomtechnikai tervében az útkereszteződést járműbehajtónak minősítette, nem volt alkalmas a szakvéleményben foglaltak kétségbe vonására. A rendőrhatalóság ugyanis ezt az álláspontját jogszabályi hivatkozással nem támasztotta alá. A bíróság utalt arra, hogy a Közlekedési Felügyelőségének 2014. október 20-i nyilatkozata szerint az autóbussmegálló szabálytalanul került kialakításra, ami az I. rendű alperes részéről felróható magatartásnak minősült. Arra ugyanakkor sem a felperes, sem a II. rendű alperes biztosította nem hivatkozott, hogy a buszmegállóban álló autóbusz akadályozta volna felperest a személygépkocsi észlelésében. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a buszmegálló szabálytalan kialakítása és a baleset bekövetkezése között okozati összefüggés nem állt fenn.

[8] A bíróság megállapította, hogy a baleset időpontjában a kilátást akadályozó járművek nem az I. rendű alperes által kialakított parkolóhelyeken várakoztak. Az I. rendű alperes pedig a szabálytalanul parkoló járművek elszállításáért az 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (1) és (2) bekezdése, továbbá az 1999. évi LXIII. törvény 1. § (1), (2) és (4) bekezdése értelmében nem felelt. Osztotta az I. rendű alperesnek azon álláspontját is, ami szerint a közterület-felügyelet feladatkörét az észszerűség és elvárhatóság keretei között volt köteles ellátni, ebből következően kötelezettsége nem terjedt ki minden útszakaszon 24 órás felügyelet biztosítására. Ezért nem tekintette felróható magatartásnak, hogy a szabálytalan várakozást az I. rendű alperes a rendőrhatalóság felé nem jelezte. A bíróság a szakvélemény összefoglaló táblázata alapján a felperes azon hivatkozását sem találta megalapozottnak, hogy a utca neve utcán haladva minden útkereszteződésnél elsőbbsége volt és nem kellett arra számítani, hogy a keresztutcaiból érkező járművek számára elsőbbséget kell adnia. Kiemelte, hogy személyes előadása szerint a felperes kellő helyismerettel rendelkezett, ezért sem hivatkozhatott arra, hogy a közlekedés rendje számára nem volt egyértelmű. Mindezek értékelése alapján az elsőfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy az I. rendű alperes nem sértette meg a Kktv. 8. § (1) bekezdés a) pontjának, 12. § (2) bekezdésének szabályát. Álláspontja szerint a büntetőeljárás adatai szerint a baleset egyértelműen a felperes sebességtúllépése és észlelési késedelme miatt következett be. A szakértő szerint ugyanis, amennyiben 50 km/h sebességgel halad, féktávolságon belül meg tudott volna állni.

[9] A bíróság kifejtette: a jogerős büntető ítélet azon ténymegállapítása, hogy a II. rendű alperes biztosította egyenrangú útkereszteződésben elsőbbségi helyzetben közlekedett, a Pp. 4. § (2) bekezdése értelmében a polgári perben eljáró bíróságot kötötte. Mindezeket túl a büntető ítélet szerint elsőbbségi helyzetben lévő név¹ az elvárható gondosságot meghaladó körülményekkel hajtott rá a utca neve utcára, aminek következtében közrehatása sem volt megállapítható. Utalt arra, hogy szakértő² szakértő szerint úgy közlekedett, mintha neki kellett volna elsőbbséget adnia, ennél fogva a kapubejáróból történő kihajtás szabályait is

betartotta. Biztosítottja felróható magatartásának a hiányában pedig a II. rendű alperes felelősségét sem látta megállapíthatónak.

[10] Az elsőfokú ítélettel szemben, annak részbeni megváltoztatása és közbenső ítélettel elsődlegesen az I-II. rendű alperesek egyetemleges, másodlagosan az I. rendű alperes, harmadlagosan a II. rendű alperes kártérítési felelősségének megállapítása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

[11] A fellebbezése szerint az ítélet nem kellően indokolt, az elsőfokú bíróság tévesen és hiányosan értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, azokból okszerűtlen és téves jogi következtetéseket vont le, ennek következtében ítélete sérti a Pp. 221. §-át és 206. § (3) bekezdését. Sérelmezte, hogy az ítéletből nem derül ki, a bíróság szakértő³ és szakértő⁴ szakértők véleményeit értékelte-e egyáltalán, ha nem, a bizonyítékok közül miért rekesztette ki azokat. Nem derül ki az ítéletből az sem, hogy e két szakvéleményhez képest szakértő¹ szakvéleményét a bíróság mi alapján tekintette aggálytalannak. A felperes rámutatott arra, hogy szakértő¹ a kiegészítést követően sem oldotta fel véleményének ellentmondásait, és az ítélet azt sem tartalmazza, hogy a szakértő meghallgatására vonatkozó indítványát a bíróság miért mellőzte.

[12] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az észlelhetőségével, közrehatásával kapcsolatos bizonyítékokat is tévesen értékelte. Kifejtette: a veszélyhelyzetet szakértő² szakvéleménye szerint az ütközési pont előtt kb. 20 méterre észlelhette. Ezt megelőzően 37 méter távolságról még csupán egy járdán álló gépjárművet láthatott. A szakvéleményben megállapított sebességi adatok alapján ilyen távolság alatt a megengedett sebességgel való közlekedése esetén még vészfékezéssel sem tudta volna megállítani a motorkerékpárját. Álláspontja szerint a bíróság azt is figyelmen kívül hagyta, hogy senkitől nem várható el a testi épségének kockáztatásával járó vészfékezés, de még a hirtelen irányváltoztatás sem. szakértő³ és szakértő⁴ szakértő véleménye alapján pedig csupán a megengedettnél jóval alacsonyabb sebességnél történő haladás esetén tudott volna megállni az ütközési pont előtt, így részéről észlelési vagy cselekvési késedelem nem állt fenn.

[13] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság összekeverte az út, az úttest, valamint az útkereszteződés, útsatlakozás KRESZ 1. számú függelékében, továbbá a Kktv. 47. §-ában meghatározott fogalmait és jogszabályellenesen minősítette az útsatlakozást útkereszteződésnek. A kiegészített szakvélemény szerint ugyanis a utca neve utca útteste és a járda burkolata közötti 6-8,5 centiméter szintkülönbség folytán a utca neve² utca útteste nem keresztezi a utca neve utca úttestét. A Közlekedési Felügyelőségének 2014. október 20-i nyilatkozata pedig rögzítette, hogy az úgynevezett döntött szegélyes csatlakozás kapubejáróra utal a 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet 7. § értelmében, ami miatt az értelmezhetőség elve sérült. Nyomatékosan hivatkozott arra, hogy nem a helyiségi Rendőrkapitányság Közlekedési Osztályától, hanem az I. rendű alperestől származik az a forgalomtechnikai terv, ami a perbeli útkereszteződést járműbehajtónak minősítette. Mindezek alapján pedig megállapítható, hogy az útszakasz forgalmi rendje nem volt kellő időben és könnyen felismerhető, nem volt félreérthetetlen, ezért a jogszabályi előírásoknak nem felelt meg. A forgalomszabályozás

abszurditását csak fokozta a kettős buszmegállóhely kialakítása. A két utca találkozása útkereszteződésnek minősítése esetén ugyanis az a helyzet áll elő, hogy egy egyenrangú útkereszteződésben járda és buszmegálló is található egyszerre, ami a 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet VII. fejezet 25.3., 25.4. e) pontja szerint kizárt. Más helyszínekre vonatkozó példákon mutatta be, hogy az utak találkozása a helyszín kialakításától függően útkereszteződés. Álláspontja szerint a baleseti helyszín a kialakítása folytán (járda, szintkülönbség, buszmegálló, eltérő útburkolat, felhajtó) elveszítette útkereszteződés jellegét.

[14] A felperes szerint az elsőfokú bíróság azt is tévesen állapította meg, hogy a utca neve utcán haladva korábban más útkereszteződéseknél számítania kellett a jobbkéz szabály alapján érkező gépjárművekre. A perbeli szakvélemény, valamint szakértő3 szakértő véleménye alapján egyértelmű ugyanis, hogy ezek az útkereszteződésnek tekintett csatlakozások telekbejárók, illetve földút. A utca neve utcában közlekedve több védett útkereszteződésen áthaladt, egyenrangú útkereszteződés tábla a utca neve2 utca előtt nem volt kihelyezve, ennek alapján joggal feltételezte, hogy védett úton közlekedik. Az I. rendű alperes maga is felismerte, hogy az útcsatlakozás veszélyforrást jelent a közlekedőkre, hiszen a balesetet követően a utca neve2 utca mindkét végén „behajtani tilos” jelzőtáblákat helyezett ki. Mivel az I. rendű alperes nem megfelelően szabályozta az elsőbbségi viszonyokat, a forgalomszabályozási kötelezettségét megszegte és a forgalom biztonságát veszélyeztette.

[15] A felperes fenntartotta, hogy a utca neve utca és a utca neve2 utca találkozása nem minősül útkereszteződésnek, ezért a II. rendű alperes biztosította nem elsőbbségi helyzetben közlekedett, továbbá nem is az elvárható gondossággal kapcsolódott be a utca neve utca forgalmába. Utalt szakértő4 szakértő véleményében kifejtettekre, ami szerint a gépkocsivezető elkerülhette volna a balesetet, ha kellő körültekintéssel halad a járdáról az úttestre. A motorkerékpár sebessége pedig nem volt megtévesztő, és a balesetet 50 km/h sebességgel haladása esetén sem tudta volna elkerülni. A felperes rámutatott, hogy a II. rendű alperes biztosítottját a közúti baleset okozásának vétsége alól azért mentették fel, mert az I. rendű alperes nem szabályozta egyértelműen a forgalmi rendet, aminek következtében abban a téves feltevésben volt, hogy a utca neve utcára ráhajtásakor elsőbbségi helyzetben van. Állította, hogy védett útvonalon haladt, ezért sem jogszabályból, sem elvárhatóságból következően nem kellett felkészülnie arra, hogy egy buszmegállónál nem adják meg részére az elsőbbséget, és menekülési kötelezettség sem terhelte.

[16] A felperes álláspontja szerint jogi nonszensz, hogy egyik alperes sem felel a balesetért. Abban az esetben ugyanis, hogy ha az érintett terület nem útkereszteződés, úgy a II. rendű alperes biztosította nem közlekedett elsőbbségi helyzetben. Ez esetben a II. rendű alperes közlekedési szabályszegések miatt felel, az I. rendű alperes pedig azért, mert a közlekedés rendjét nem szabályozta megfelelően. Amennyiben a helyszín mégis útkereszteződés, az I. rendű alperes felelőssége áll fenn, tekintettel arra, hogy nem szabályozta megfelelően a közlekedés rendjét, ugyanakkor a II. rendű alperes biztosította is közrehatott, hiszen megtévesztette azzal a magatartásával, hogy kikanyarodása közben megtorpant.

[17] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

[18] Az I. rendű alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetései is helytállóak. Ezek közül kiemelte, hogy a buszmegálló kialakítása a baleset bekövetkezésében nem bírt jelentőséggel, a járművek szabálytalan parkolása pedig neki nem volt felróható. A baleset a felperes megengedettnél nagyobb sebessége és észlelési késedelme miatt következett be.

[19] A II. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a Pp. 4. § (2) bekezdése értelmében a polgári bíróságokat köti a büntető bíróság ítéletének az a megállapítása, hogy biztosítottja a terhére rótt bűncselekményt nem követte el, a KRESZ 28. § (1) bekezdés a) pontját nem sértette meg. Elsőbbségi helyzetben is fokozott körütekintéssel közlekedett, megtorpanása nem volt megtévesztő, nem értékelhető a terhére. Jogi álláspontjának helyességét szakértői szakvéleménye is alátámasztotta.

[20] A másodfokú tárgyaláson a felperes úgy nyilatkozott, hogy fellebbezése nem érinti az elsőfokú ítéletnek az I. rendű alperessel szembeni személyiségi jogsértés megállapítása iránti keresetét elutasító rendelkezését, amely így, fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében első fokon jogerőre emelkedett.

[21] A fellebbezés az I. rendű alperessel szemben alapos, a II. rendű alperessel szemben alaptalan.

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása valóban hiányos volt, az Ítéltábla álláspontja szerint azonban ez önmagában nem indokolta a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezését. A Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében ugyanis a másodfokú bíróság a felülbírálat korlátai között a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhatott, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalta, illetőleg nem határozott. szakértői szakvéleményét a felperes észrevételei alapján írásban kiegészítette, a felperes ezt követően előterjesztett, a szakértő idézésére vonatkozó indítványának mellőzését az ítéltábla nem tekintette olyan eljárási szabálysértésnek, ami a tárgyalás megismétlését tette volna szükségessé. Az Ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján fennálló tájékoztatási kötelezettségét az I. rendű alperes felperes közrehatására hivatkozása körében hiányosan teljesítette, ezért azt a tárgyalás elhalasztása mellett pótolta. További szakértői bizonyítás lefolytatásának azonban az I. rendű alperes tájékoztatást követően előterjesztett erre vonatkozó indítványa ellenére sem álltak fenn az eljárásjogi feltételei [Pp. 252. § (3) bekezdése], ezért az Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét alperes vonatkozásában érdemben vizsgálta felül.

[23] Az Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével az I. rendű alperes esetében nem értett egyet, és a II. rendű alperessel szembeni döntése indokait is csak részben osztotta.

[24] Az Ítéltábla előjáróban arra mutat rá, hogy az I-II. rendű alperesek vagylagos marasztalása iránti kereseti kérelem nem felelt meg a Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontja követelményének. Ennek azonban a fellebbezési eljárásban jelentősége már nem volt, ugyanis fellebbezési kérelme szerint a felperes elsődlegesen az alperesek egyetemleges marasztalását kérte. Az Ítéltábla az elsőfokú bíróság jogerős büntető ítéletből eredő kötöttségre vonatkozó álláspontjával nem értett egyet. Ennek oka, hogy a Pp. 4. § (2) bekezdésének korlátozó szabálya kizárólag a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei iránt indított perben érvényesül, vagyis abban az esetben, amennyiben a bíróság a bűnösséget megállapította. A II. rendű alperes biztosítottját viszont a bíróság az ellene emelt vád alól felmentette. Ebből következően legfeljebb a büntetőeljárásban lefolytatott bizonyítás anyaga volt a perben bizonyítékként értékelhető, magának a büntető ítéletnek a megállapításai sem ténybeli szempontból, sem jogilag nem jelentettek kötöttséget egyik balesetben részes félre nézve sem.

[25] A felperes egyes alperesekkel szembeni keresetének eredményessége attól függött, hogy a utca neve utca és utca neve2 utca kereszteződése útkereszteződésnek minősül-e, ezért az Ítéltáblának is mindenekelőtt ebben a kérdésben kellett állást foglalnia. Kiemeli, hogy jogkérdés volt annak eldöntése, hogy a perbeli baleseti helyszín útkereszteződésnek minősül-e, illetve, hogy az I. rendű alperes által kialakított forgalmi rend megfelel-e az egyértelműség elvének, ezért szakértől közlekedési műszaki szakértő erre vonatkozó megállapításai bizonyítékként nem voltak értékelhetők.

[26] A vonatkozó közúti közlekedési szabályok értelmezése alapján kellett megítélni azt, hogy a két érintett út csatlakozási pontjának fizikai jellemzői megfelelnek-e az útkereszteződés ismérveinek. A KRESZ 1. számú függelékének fogalom meghatározásai szerint az utak kereszteződése útkereszteződésnek akkor minősül, ha azonos szintben történik [k) pont]. Az út fogalmába [a) pont] a gyalogosok és a közúti járművek közlekedésére szolgáló közterület egyaránt beletartozik. Járdának pedig az útnak a gyalogosok közlekedésére szolgáló – az úttesttől valamilyen formában pl. szintkülönbséggel elhatárolt – része tartozik [b) pont]. Mindezek együttes értelmezéséből az következett, hogy az útkereszteződés fogalmi elemét képező azonos szintben való kereszteződésbe csupán az utak egymás fölött vagy alatt való kereszteződése (felüljáró, aluljáró) nem tartozik bele, a járdán át csatlakozás igen. Ennek következtében a baleseti helyszín is útkereszteződésnek minősült, annak ellenére, hogy a utca neve2 utca a járda pályaszintjén került átvezetésre, és a járda burkolata és utca neve utca útburkolata között 6-8,5 centiméter magasságbeli különbség volt mérhető. Az Ítéltábla utal arra is, hogy a KM rendelet Mellékletének 11.2. pontja kifejezetten úgy rendelkezett, hogy útkereszteződésekben, nagyobb gyalogosforgalmat keltő létesítmények környezetében, továbbá járdák, gyalog- vagy kerékpárutak átvezetésénél az úttest szintje megemelhető.

[27] A perbeli helyszín útkereszteződési minősége szempontjából nem bírt jelentőséggel, hogy a forgalmi rend szabályozása során az I. rendű alperes szándékozott-e egyáltalán útkereszteződést kialakítani, vagy hogy a közlekedésben résztvevők a csatlakozást minek tekintették, annak kialakítása számukra egyértelmű volt-e. Ha viszont a perbeli utak találkozása útkereszteződésnek minősült, a II. rendű alperes biztosította nem szegett közlekedési szabályt, a KRESZ 28. § (1) bekezdés a) pontja folytán ugyanis a felperessel szemben ő volt elsőbbségi helyzetben. Az elsőfokú bíróság ezért a II. rendű alperessel szemben helyesen utasította el a felperes keresetét.

[28] Az útkereszteződési minőség egyúttal azt is jelentette, hogy az I. rendű alperes a utca neve² utcát járdán keresztül úgy csatlakoztatta a utca neve utcához, hogy az útkereszteződésben buszmegállót alakított ki, és a rendhagyó kialakításra, a jobbról érkezők elsőbbségi helyzetére „egyenrangú utak kereszteződése” tábla kihelyezésével sem figyelmeztette a közlekedőket. A forgalmi rendet tehát bizonyosan nem egyértelműen, a közlekedésben résztvevők számára biztonságosan, időben és könnyen felismerhető módon alakította ki, ezzel a Kktv. 12. § (2) bekezdésében, a KM rendelet 7. §-ában foglaltakat megszegte és a felperes ezzel összefüggésben bekövetkezett káráért felelősséggel tartozott. Az Ítéltábla álláspontja szerint az egyértelmű felismerhetőség elvének megsértése már önmagában abból is következett, hogy az I. rendű alperes nem tartotta a baleseti helyszínt útkereszteződésnek.

[29] Az I. rendű alperes a teljes felelősségét ugyanakkor azon az alapon is vitatta, hogy a felperes közlekedési szabályszegéseivel a baleset bekövetkezésében közrehatott. Az Ítéltáblának a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján adott tájékoztatására az I. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy állítása szerint a felperes a baleset bekövetkezésében 80%-ban közrehatott azon magatartásával, hogy a megengedett sebességet túllépte, észlelési reakciója késedelmes volt, továbbá mert a balesetet balra tartással és vészfékezéssel elháríthatta volna. Állításait elsődlegesen az eddig lefolytatott szakértői bizonyítás eredményével, másodlagosan a perben lefolytatandó bizonyítással kívánta alátámasztani.

[30] Szakértői bizonyítás a folyamatban volt büntetőeljáráshoz, és a felperes által az I. rendű alperessel szemben a helyiségi Járásbíróság előtt indított perben is folyt. A helyiségi Járásbíróság kirendelése alapján dr. szakértő³, korábban a nyomozóhatóság kirendelése alapján szakértő⁴ és szakértő² szakértők jártak el, míg a büntetőeljáráshoz szakértő⁵-t a felperes bízta meg szakvélemény elkészítésével. Az előterjesztett szakvéleményekben értékelték azokat a körülményeket, amelyekre az I. rendű alperes a felperes közrehatását alapította, és megállapításaik között nem mutatkozott olyan ellentmondás, melynek feloldása további szakértői bizonyítást tett volna szükségessé. Valamennyi eljárás szakértő véleménye megegyezett abban, hogy a felperes a megengedett sebességet túllépve közlekedett. szakértő² kivételével a szakértők abban is egyetértettek, hogy a kereszteződésbe behaladó személygépkocsi féktávolságon belül vált a felperes számára észlelhetővé, ennek következtében a felperes kizárólag vészfékezéssel, vagy még vészfékezéssel sem tudta volna a balesetet elkerülni. Mivel a felperes arra helyesen hivatkozott, hogy – a KRESZ 27. § (3) bekezdésének szabályából is következően – a saját életét, testi épségét, vagy mások biztonságát veszélyeztető fékezésre (vészfékezés), illetve más hasonló manőverre az elhárítási

kötelezettsége nem terjedt ki, ebből a szakértői megállapításból az következett, hogy sebességtúllépésének nem volt értékelhető szerepe a baleset bekövetkezésében.

[31] Késedelmes reakciót (észlelési késedelmet) egyedül szakértő² szakértő rótt a felperes terhére, amely abból adódott, hogy a személygépkocsi behaladási sebességét a többi szakértőtől eltérően határozta meg. A baleset kikerüléssel való elhárítását szakértő² szakértő is csak a felperes késedelem nélküli reakciója esetén tartotta lehetségesnek. A szakértő⁴-vel együttes meghallgatása során a tárgyaláson azonban a véleményét módosította és a felperes késedelmének mértékét már csak 0,5 másodpercre tette. Ilyen mértékű késedelemre vonatkozó szakértői megállapítást, figyelemmel a másik három szakértő cselekvési késedelem hiányára vonatkozó egyező álláspontjával szemben az Ítéltábla nem találta kétséget kizáróan bizonyítottnak, és az I. rendű alperessel szemben a felperes terhére figyelembe vehetőnek. Különös tekintettel arra, hogy a felperes az I. rendű alperes által megtévesztően kialakított forgalmi rendből következően elsőbbségi helyzetének tudatában közlekedett. Az Ítéltábla ezért az I. rendű alperes felperes közrehatására vonatkozó védekezését alaptalannak találta.

[32] Mindezekre tekintettel az Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és rész- és közbenső ítélettel határozott. Az elsőfokú ítéletnek a II. rendű alperesre vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyta, egyúttal az I. rendű alperes teljes kártérítési kötelezettségét megállapította. A felperes keresete tárgyában a per az I. rendű alperessel szemben folyamatban maradt, ezért a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (1) bekezdése alapján mellőzendők voltak a feljegyzett kereseti illeték és az állam által előlegezett szakértői díjra vonatkozó ítéleti rendelkezések.

[33] A jogerős rész- és közbenső ítélet alapján a Pp. 253. § (4) bekezdése értelmében az I. rendű alperessel szemben az összegszerűsége nézve az elsőfokú bíróságnak kell a tárgyalást folytatnia.

[34] A felperes fellebbezése a II. rendű alperessel szemben nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az áfát tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét.

[35] Az Ítéltábla ítélet elleni fellebbezés eredményeként hozott rész- és közbenső ítéletet, ezért a 4/2009. (XII. 14.) PK véleményben kifejtettek alapján a Pp. 252. § (4) bekezdésének alkalmazásával a felperes, valamint az I. rendű alperes fellebbezési eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló, a felperes esetében áfát tartalmazó költségét csupán megállapította. Annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell majd határoznia.

Világhyéné dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

dr. Csóka István s.k.
előadó bíró

dr. Lente Sándor s.k.
bíró